

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 19C/498/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113200224
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2113200224.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, v právnej veci navrhovateľa: Slovenská sporiteľňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpeného: JUDr. Roman Kvasnica, advokát so sídlom Sad A. Kmeťa 24, Piešťany, proti odporcovi: E. H., F. X.XX.XXXX, T., D.. J. XX, Q., zastúpenému opatrovníčkou: JUDr. O. R., vyššia súdna úradníčka Okresného súdu Piešťany, o zaplatenie 7.379,03 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Zrušuje sa platobný rozkaz č.k. 27Ro/1/2013-40 vydaný Okresným súdom Trnava dňa 22.2.2013.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 7.186,42 eur, úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 5.868,58 eur od 14.11.2012 do zaplatenia, všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh zamietá.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 442,50 eur za súdny poplatok za návrh a trovy právneho zastúpenia vo výške 944,40 eur, do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, k rukám splnomocneného zástupcu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 8.1.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporcovi zaplatiť mu sumu vo výške 7.379,03 eur, 12,35 % ročný úrok zo sumy 5.868,58 eur od 14.11.2012 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 5.868,58 eur od 14.11.2012 do zaplatenia a náhradu trov konania, z titulu poskytnutého úveru.

Súd v skrátenej konaní vyhovel návrhu v celom rozsahu vydaním platobného rozkazu č.k. 27Ro/1/2013-40 dňa 22.2.2013. Platobný rozkaz sa nepodarilo doručiť odporcovi, preto ho súd v súlade s ustanovením § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku zrušil.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom splnomocnenej zástupkyne navrhovateľa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to Zmluvou o splátkovom úvere č. 028469188 zo dňa; Všeobecnými obchodnými podmienkami Slovenskej sporiteľne, a.s.; Oznamovaním o vyhlásení mimoriadnej splatnosti a poštovou doručenkou, keď konal v neprítomnosti opatrovníčky odporcu v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a zistil nasledovný skutkový stav:

Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že na základe zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 16.3.2007 poskytol navrhovateľ odporcovi ako dlžníkovi spotrebný úver v celkovej výške 150.000,- Sk s premenlivou výškou úrokovej sadzby, ktorá ku dňu uzavretia zmluvného vzťahu bola vo výške 12,60% ročne. Odporca sa v zmluve zaviazal zaplatiť poskytnutý úver v splátkach po 2.266,- Sk mesačne, splatných vždy k 10. dňu kalendárneho mesiaca. Prvá splátka bola dohodnutá ku dňu 10.4.2007. Splatnosť poslednej splátky úveru bola dohodnutá ku dňu 10.3.2017. Úrok z omeškania bol v zmysle zmluvy o úvere a Všeobecných podmienok dohodnutý vo výške, ktorá bude zverejnená bankou v Sadzobníku úrokových sadzieb, účinnom ku dňu kedy sa dlžník dostane do omeškania so splácaním dlhu. Ročná percentuálna miera nákladov bola v zmluve dohodnutá vo výške 15,38%.

Odporca svoj dlh prestal úplne splácať v mesiaci máj 2009, kedy v dohodnutej lehote nezaplatil zmluvne dohodnutú splátku. Poslednú splátku dlhu zaplatil dňa 14.4.2009 vo výške 74,32 eur. Okrem toho odporca zmluvne dohodnuté splátky od mesiaca august 2008 uhrádzal zväčša s niekoľkodňovým oneskorením. Vzhľadom na uvedené v súlade s uzavretou zmluvou a ustanovením § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka, časť následne zaplatených splátok dlhu bola navrhovateľom započítaná na príslušenstvo pohľadávky a následne na istinu.

Z dôvodu riadneho nesplácania dohodnutých splátok poskytnutého úveru odporcom, navrhovateľ v súlade s uzavretou zmluvou a Všeobecnými podmienkami listom zo dňa 9.8.2012 informoval odporcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, v dôsledku čoho sa celá pohľadávka stala splatná. Súčasne ho vyzval, aby celú splatnú pohľadávku vo výške 7.051,19 eur zaplatil v lehote do 10 dní od prevzatia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Predmetnú listovú zásielku odporca neprevzal a pošta ju navrhovateľovi vrátila späť. V zmysle bodu 10.3. Všeobecných obchodných podmienok sa táto písomnosť považuje za doručeníú 3. dňom po jej odoslaní, t.j. dňom 13.8.2012. Ku dňu 13.11.2012 dosiahla výška splatného dlhu odporcu celkom sumu 7.379,03 eur. Uvedená suma pozostáva z istiny vo výške 5.868,58 eur, úrokov vo výške 943,55 eur vyčíslených z istiny 5.868,58 eur za obdobie od 5.8.2011 do 13.11.2012 pri úročení úrokom 12,35% ročne; úrokov z omeškania vo výške 566,90 eur vyčíslených od poslednej úhrady dlhu, t.j. od 15.4.2009 do 13.11.2012 pri úročení istiny úrokom z omeškania 8% ročne. Istina vo výške 5.868,58 eur predstavuje časť nezaplatenej požičanej sumy úveru odporcovi, suma 943,55 eur predstavuje vyčíslený riadny úrok vo výške 12,35% ročne z uvedenej istiny vo výške 5.868,58 eur za obdobie od 5.8.2011 kedy navrhovateľ prechádzal na nový informačný bankový systém keď do tohto dátumu bol úrok odporcom zaplatený až do 13.11.2012, kedy bola vyčíslená navrhovateľom pohľadávka.

Na otázku súdu aká bola výška riadneho úroku ku dňu zosplatenia t. j. ku dňu 23.8.2012? Zástupkyňa navrhovateľa uviedla: „Výška úroku pri úročení 12,35% ročne bola k tomuto dňu z dlžnej istiny 5.868,58 eur vo výške 750,94 eur.“

Na otázku súdu prečo žiada navrhovateľ riadny úrok až do zaplatenia a nie iba do vyhlásenia predčasnej splatnosti? Zástupkyňa navrhovateľa uviedla: „Postupujeme v zmysle Obchodného zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý hovorí, že veriteľ má nárok na zaplatenie dlžnej sumy až do jej zaplatenia.“

Ďalej zástupkyňa navrhovateľa uviedla, že odporca po vyhlásení mimoriadnej splatnosti už žiadnym spôsobom nereagoval, nesplácal dlh, ani nepožiadaval o splátky. Ku dňu vyčíslenia pohľadávky dňa 13.11.2012 bola úroková sadzba poskytnutého úveru vo výške 12,35% ročne, sadzba úrokov z omeškania vo výške 8% ročne.

Zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 028469188 súd zistil, že bola uzavretá medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava ako bankou a veriteľom a Máriom Polákom ako dlžníkom dňa 16.3.2007. Súd zistil, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 150.000 Sk s premenlivou úrokovou sadzbou, v deň uzatvorenia úverovej zmluvy vo výške 12,60% ročne. Poplatok za správu úveru bol 60 Sk mesačne, výška splátky bola 2265 Sk, počet splátok 120, prvá splátka bola splatná dňa 10.4.2007, ostatné splátky boli splatné vždy k 10. dňu v kalendárnom mesiaci. Konečná splatnosť úveru bola 10.3.2017.

Zo Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. súd zistil, že v prípade, ak je dlžník v omeškani so splatením jednej splátky, ktorá trvá viac ako 10 dní banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky, t.j. požadovať splatenie pohľadávky v lehote, ktorú banka určí v Oznámení o mimoriadnej splatnosti, a dlžník je povinný v tejto lehote splatiť pohľadávku banky. (bod 8.8.1 písm.a, bod 8.2. písm.a)). Pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručení v tuzemsku tretí deň po jej odoslaní a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená. (bod 10.10.3)

Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. Bratislava oznámila odporcovi, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 7.6.1 všeobecných podmienok, preto ku dňu 8.8.2012 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu. Úverová pohľadávka ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala sumu 7051,19 eur. Odporca bol vyzvaný k splateniu celej pohľadávky spolu s príslušenstvom do 10 dní od prevzatia oznámenia.

Z poštovej doručenky vyplýva, že oznámenie bolo a pošte podané dňa 10.8.2012, zásielka sa vrátila ako nedoručená

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Súd mal preukázaný skutkový stav tvrdený navrhovateľom preto uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 6.619,52 eur, čo predstavuje časť nezaplatenej požičanej sumy úveru odporcovi vo výške 5.868,58 eur a riadny úrok vyčíslený vo výške 750,94 eur ako 12,35% ročne z uvedenej istiny vo výške 5.868,58 eur za obdobie od 5.8.2011 (dovtedy bol úrok odporcom zaplatený) do 23.8.2012, kedy bol úver navrhovateľom zosplatený .

Súd nevyhovel návrhu navrhovateľa v celom rozsahu čo sa týka nároku na zaplatenie úroku vo výške 12,35% ročne zo sumy 5.868,58 eur za obdobie po zosplatení, t.j. od 24.8.2012 až do zaplatenia dlžnej sumy odporcom, a v tejto časti návrh ako nedôvodný zamietol, keď sa plne stotožňuje s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.6.2015: „ Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli

účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však neponíma v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou (pozri ďalej). Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vl. Alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.“

Podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškani so splnením peňažného záväzku alebo jeho časti, je povinný platiť z nezaplatennej sumy úroky z omeškania dohodnuté v zmluve. Ak úroky z omeškania neboli dohodnuté, dlžník je povinný platiť úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Ak záväzok vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ, možno dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., v znení účinnom od 1.1.2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Nakoľko odporca nezaplatil dlžnú sumu navrhovateľovi v lehote splatnosti, keď svoj dlh prestal úplne splácať v mesiaci máj 2009, kedy v dohodnutej lehote nezaplatil zmluvne dohodnutú splátku, poslednú splátku dlhu zaplatil dňa 14.4.2009 vo výške 74,32 eur, dostal sa dňom 15.4.2009 do omeškania s plnením peňažného dlhu a navrhovateľ má právo na úrok z omeškania, ktorý si uplatnil v súlade s citovaným zákonným ustanovením § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, keď výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky v období od 8.4.2009 do 12.5.2009 bola 1,25 % teda navrhovateľ mohol žiadať úrok až vo výške 9,25% ročne, žiadal úrok z omeškania vo výške 8% ročne. Navrhovateľ vyčíslil úrok z omeškania vo výške 566,90 eur z dlžnej sumy od poslednej úhrady dlhu t. j. od 15.4.2009 do 13.11.2012 teda ku dňu vyčíslenia pohľadávky, pri úročení istiny úrokom z omeškania vo výške

8% ročne. Uvedená suma vo výške 566,90 eur je zahrnutá do istiny v celkovej výške 7.186,42 eur na zaplataenie ktorej súd odporcu zaviazal týmto rozsudkom.

Vzhľadom na uvedené súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť úrok z omeškania i za nasledujúce obdobie t.j. od 14.11.2012 až do zaplataenia, keď odporca je stále v omeškanií.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku tak, že navrhovateľovi, ktorý bol neúspešný len v nepatrnej časti úroku - v rozsahu 2,61 % priznal náhradu trov konania v plnej uplatnenej výške a to sumu 442,50 eur za súdny poplatok za návrh a trovy právneho zastúpenia v plnej uplatnenej výške 944,40 eur za 3 úkony - prevzatie veci dňa 6.9.2012, návrh zo dňa 13.12.2012, zastupovanie na pojednávaní dňa 17.8.2015 podľa § 10 ods. 1 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. á 237,34 eur (z ceny predmetu konania 7.379,03 eur) + režijný paušál podľa § 16 ods. 3 citovanej vyhlášky 2x v roku 2012 á 7,63 eur + 1x v roku 2015 á 8,39 eur + hotové výdavky - cestovné podľa § 15 písm. a) citovanej vyhlášky dňa 17.8.2015 Piešťany - Trnava a späť, t.j. 76 km pri spotrebe 8,9l/100km a cene PHM 1,40 eur/l = 9,46 eur + paušálna náhrada podľa § 1 písm. b) Opatrenia č. 632/2008 0,183 eur/km, t.j. 76 km x 0,183 eur = 13,91 eur + náhrada za stratu času dňa 17.8.2015 podľa § 17 ods. 1 citovanej vyhlášky 2 polhodiny á 13,98 eur = 27,96 eur; t.j. trovy právneho zastúpenia spolu 787,- eur + 20% DPH, t.j. 157,40 eur = 944,40 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti:

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.